

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 190 (10787)

1978 чылдың август 16, среда

1925 чылда үзгөлтүрүттө

Өртөө 2 көп.

МАЛ ЧЕМИНИҢ БЕЛЕКЕЛИ — БУГУДЕНИҢ ХЕРЭЭ

Куш-ажылы алдарның тугу

АК-ЧЫРААНЫҢ СИГЕН ШӨЛДЕРИНДЕ

Тес хемниң шыназы. Ону уму-ныды кызулбес деп көөрмө чок чугаалап болур. Ында республиканың баш районунуң совхозтарынан барык-ла муң чыгыш кижи нийтиничи малыга чөм белеткенин бо хүнөөдө хаймышынын чорудуп турар. Тускай эртемингариңи, санап көргөнгөндө алырга, республиканың сиген белеткениниң үштүк бир кезин хирезин Тес хем шыназын-дан белеткеп ап болур. Шынап-ла ында үнгөн бүгү өлөң сизини, хыргыгышты шултузун белеткеп алып болза, оон-даа хай бооп болур.

«Ак-Чырааның сиген шөлдөрүндө» деп чаа эргениң адаа-биле ында мал чөминик белеткенинде амылдап турар ишчилериниң ажал-херези «Шын» солунга моон сонгаар доктаамал чырыдар. Ам оон даразында медаллери парладымыс.

Бо механзааттыгытга бригадалар кестирерик-транспортер А. Назар нормазин 150 хуу, пресетерлер Н. Норбу биле И. Дарнажал олар норманы 130-140 хуу күссөдир, максаттың турар. Сигенчилериниң ысман ажилыны түнөөсүн ол бригадаларда хуи бүрү үндүрүп, агылуу хуука бөжөк, бөш хуука та мурнакы болганларын шаялап-маптап турар. Эргениң Культура бажышы «Хүдүмдүгү» деп агылуу-көп-бригадамы ситеттерге кээп, солун көпөрттү көргүсөң.

НЕМЕЙ ТЫПКАШ

Мөңгү-Тайганың девискээрлик дөптөм демчээлдиң ситен шөмү ажалы бооп турары база бо чылдык тайынчы кандаш-кыныгы болгаш малга чөм-суурну тургузарының орталары немей тыпканыч малчылары болгаш механзаатторларын мобилластаан, Ра-йонун «Малчы» боогаш «Мөгөн-Бүрөн» совхозтарының малчылары болгаш Тес-Хем районун девискээри Ак-Чыраада механзааттыгытга ийи ситенин бригаданы тургузган. Ол бригадалары алам трактор, ситен кезер ийн трактор коопкалган, ийн трактор дый-бжакы, ситен шарык дорт машиналар-биле болгаш өскө-дөө түзүлүш-биле чөптөгөң, Ак-Чыраада райондан нийтин-биле ситени 18 бригадала 34 эвено амылдап турар. Олар 172 хол кадымы, 112 амр-баш-биле чөптөгөң.

ХҮЛЭЭДИП БЕРГЕН

Малга чөм белеткенин ажалдыгым Кымал районун «Кара-Хаак» совхозунун ажал-ишчилери идиш-бидик киркиң, боттарынын төлдөйтүтүң кирип турарлар. Мар-ме Нуратак ууртай ком-сомолу-ажылдарының ситен белеткээр бригаданы Кара-Хемниң дөптөмөрдө сител-пө хол кадымы-биле кезип,

Коммунизмниң эрге-ажыныга — кижиңиң эрге-ажыныга

МОСКВА. СЭКП ТН-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Даргазы Л. И. Брежневтиң «СЭКП-ниң идеология ажилының чугула айтырыгы» деп номун Полититиг литературалар парлаар чөм ундур-ген. 1964 чылдан 1978 чылга чедир үеде бистик социалисттер Терзин чурту-вустук төөгүзүңгө онзагай черин ээлеп турар үени ында кириң. Ол дээрге СЭКП-ниң XXIII, XXIV, XXV съездилериниң шитип-тирлерин амыралга бот-тандырып турар үени ийн томнуг номда тодаргай би-жиз.

Эш «Л. И. Брежневтиң илетисдеринде, чугаала-рында, чүддеринде партияның идеология ажил-чорудулгазын бүгү талаалыг чырыткан, совет кижилер-ниң идеялыг болгаш хама-ты бедик шынарлыг кижилер бооп хөврелеттине-риниң, күш-ажылы комму-нисттиң өзү-биле көөрүнүң, амылдың шынары дээр ай-тырыгыры ында кириң.

НАЙЫРАЛЧЫ УЖУРАЖЫШКЫН

Совет Эвилелинде дштанып келген БКП ТН-ның Бирги секретары, Болгария Эвено Республиканың Күрүм-Чөгүлелиниң Даргазы Т. Живков-биле СЭКП ТН-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Даргазы Л. И. Брежнев август 14-те Крымга уураш-кан.

ЧАРЫШТЫҢ ТИИЛЕКЧИЛЕРИ

СЭКП Чөв-Хемчи районому болгаш рай-куусном мал чөминик белеткенин тала-зы-биле августун баштайгы он хонуунуң түнөөсүн чугаалап көргөн. Совхозтарының ажил-ишчилери он хону-та бердинген оонадамы 72 хуу күссөдир. Район инициати-биле 6200 тонна ситенин белеткени, ол болза планыңк 29 хуузу, 900 тонна будун-буду белеткээр даалга-зында амыр 160 тоннаны ыкылган.

ПЛАДАН АЖЫР

Тес-Хемде «О. Шынаа» сов-хозтун дирекциясы, партия болгаш ажалык комитеттери мал чөминик белеткенин сөөдү чөдү хонуунуң түнөө-сүн үндүргөн. Таңга Маймы-дыкы удурун механзаат-тыгытга бригадалар чөдү хонукта 294 тонна ситен белеткээр даалгазын 420 тонна кылдыр күссөткөн, бирги чөдү 42 тонна ситенин белеткээр тургаш, 56 тонна чөдүрүп турар. Бо бригадаларга совхозтун дирекциясының, партия, ажалык болгаш комсомол комитеттериниң шалгар кы-зыл туугу тыгаска. Бо чыл-дын бригадала 1700 тонна ситен

«Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-3»

УЖУДУШКУН БАШКАРАП ТӨП. (СЭТА). Космонавтылар Владимир Коваленко болгаш Александр Иванченко «Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-3» эртем-иш-чилек комплекзиниң ишчилелериниң болгаш шөндөлөрүнүн программанын план өзү-үздү уламчылап турар. Эрткен хүнөөдө космос материаловедениениң талазы-биле технологтуг шөндөлери, соң иштинде совет-польша «Сирена» деп шөндөлдө «Кристалл» тур-гузуга ыкылган. Бо шөндөлөрин деңзи чон байдалга чартык дамчыдычы матери-алдары: надий селенидиниң, галлий арсенидиниң, индий антимонидиниң, кри-сталларын, а ол ышаш кадыг эзилдиргелер кристалларын алып сорулга-биле чө-руткан.

ШӨНӨЛДӨЛӨР

Август 14-те экилап «Сплав» болгаш «Кристалл» тургузулгага технологтуг шөндөлөрин уламчылап. Космонавтылар ол-ла хүн эртем аппаратураларын даразында кылдыр шинчи-ледерге белеткэн. «Прогресс-3» кораблаа чөдүрүп, «Салют-6» стан-цияда амылгалап үнгөн дериг-херекселдерин эдырар талазы-биле амылдары чө-руткан. Космоска үр ужудушкун үезинде унуштерниң өзөр байдалының талазы-биле биологтуг шинчилелерин уламчылап турар. Телеметриктин медаллери болгаш экилаптың илетислерин өзү-үздү амырга, комплекстиң бөрт системалары чогуучалыг амылдап турар, космонавтыларның ка-лызын-даа надызын бандалы эки.

Тожу районунун «Тоора-Хем» совхозу-нун мурунчы трактористи, Куш-ажылы Алдар ордениниң III чергеиниң эдилекчи Дмитрий Нол Хаак-Ансының ситенин бригадасында амылдап, хүн нормазын 115—120 хуу күссөдир турар. ЧУРУНТА: Д. Нол. А. МЕЛЬНИКОВТУҢ фотосу.

«Сут-Хөл» совхозтун девискээри Каа-бө, Харагага бичи оолдарың дөдүгү үнө чыгып үзүктөбөз. Ол дээрге Сут-Амсы ортумак школаның башкызы Хүрөң-оол Салбагарович Оларның ууртайны өрө-ниңчилериниң ситен белеткээр эвенозунуң көнүгүңүрү-дир. Малга ылыгыч чөм-суурну турту-гар болза бо башкының ууртайны өрө-ни-чилери чык санында боттарының эвено-оо өзөс үзүгү-хуузу кирип келген. Х. С. Оларның эвеноу бо хүнөөрде тидир чөдүрүп амыр тонна ситенин белет-кээр хүлээлгени олар өрөдиге чыдып эгелдөрүнө чөдүр күссөдир сорулган салган.

СУТ-ХӨЛДЕН МЕДЭЭЛЕР

«Сут-Хөл» совхозтун девискээри Каа-бө, Харагага бичи оолдарың дөдүгү үнө чыгып үзүктөбөз. Ол дээрге Сут-Амсы ортумак школаның башкызы Хүрөң-оол Салбагарович Оларның ууртайны өрө-ниңчилериниң ситен белеткээр эвенозунуң көнүгүңүрү-дир. Малга ылыгыч чөм-суурну турту-гар болза бо башкының ууртайны өрө-ни-чилери чык санында боттарының эвено-оо өзөс үзүгү-хуузу кирип келген. Х. С. Оларның эвеноу бо хүнөөрде тидир чөдүрүп амыр тонна ситенин белет-кээр хүлээлгени олар өрөдиге чыдып эгелдөрүнө чөдүр күссөдир сорулган салган.

Сут-Хөлдүн мях ажал-агыл уласту-гун коллектаны келер калкыа үчүштүр

СУТ-ХӨЛДЕН МЕДЭЭЛЕР

«Сут-Хөл» совхозтун девискээри Каа-бө, Харагага бичи оолдарың дөдүгү үнө чыгып үзүктөбөз. Ол дээрге Сут-Амсы ортумак школаның башкызы Хүрөң-оол Салбагарович Оларның ууртайны өрө-ниңчилериниң ситен белеткээр эвенозунуң көнүгүңүрү-дир. Малга ылыгыч чөм-суурну турту-гар болза бо башкының ууртайны өрө-ни-чилери чык санында боттарының эвено-оо өзөс үзүгү-хуузу кирип келген. Х. С. Оларның эвеноу бо хүнөөрде тидир чөдүрүп амыр тонна ситенин белет-кээр хүлээлгени олар өрөдиге чыдып эгелдөрүнө чөдүр күссөдир сорулган салган.

Сут-Хөлдүн мях ажал-агыл уласту-гун коллектаны келер калкыа үчүштүр

СЭТА БОЛГАШ ПМА: КЫСКА ДЫҢНАДЫГЛАР, ТАЙЫЛБЫРЛАР

УКРАИНА: шынарның район штавы

«Бадыйр болгаш Маека» деп заводка бүдүрүш, көдө ажыл-агый машиналарын кылдыр заводтарга чорудуу берген бүгү моторларга күрүнгөн Шынар демдөн тыныскаан. Шынар демдөн тыныскаан продукцияны бүдүрүш беш чылдын эгезинден бээр барык чыбыр катат көүдөндү. Шак кыдыр рапорт Харьков хоорайда партиянын Москва райкомунун чанында шынарның штавына келген. Орайында бүдүрүш чөйрөсүнө ийгиликтерди берип келген. Шынарның штавын бүдүрүш продукцияны шынарның штавына берген. Шынарның штавын бүдүрүш продукцияны шынарның штавына берген.

Од хей-ниги органынын кол сорулгазы—күш-ажылды, ажылкыч болгаш бүдүрүшүнүн техника дөңсөөнүн бешер талалыкы-биле күш-ажылчы колдуктарга бүгү талалык дөңсөөнү көргүзүрү болур. Иш-чаарга шынар штавынын составында партия ажылдагычтары, ажыл-агый удуруткучтары болгаш дуржулгалыг ажылдагычтар кирип турар. Пландыг даалгаларына күсөлдөнгө шынарны контролуу тургускан чорук бүдүрүшкө ажал-херетин байланы чөгүрү үезинде тынап көөрүнгө баа илереп чыгыштырар.

КАЗАХСТАН: чигир кылырынга бүрүн белең

Чигир сөөкүлүнүн чаа дүжүтү хууза азымыга болгаш болжааларын кылырынга белектерди республиканын чигир үлетпүрүнү бүдүрүшкө бүрүн дооскан. Чаа күчүлери ажылгалга кирген чорук чигир сөөкүлүн дүжүрү база кээндөктөр ажылды дүргөлдүр болгаш хонукта үжөн мун төшкө чиг-эти хууза алдыр аргам бээр.

ЛАТВИЯ: чагыг бугаар туманнашкын

Туманнашкын болдуру күчүгү машинаны республиканын эртемер академиянын физика-энергетика институтунда чымыдылга системаларын лабораторияга чогаалды кылган. Чагыг черге тургускан болгаш өзе ажылдар машинада тымык келергү дүргөн доганырга сүгүн дамдык туман кылдыр хуузул турар. Ол машина бир шахта-ла 60 инч чедир сүгүн туман кылдыр хуузулур шыдар. Эртемдери болгаш специалистерин болдын бугаар алырга, сүгүн туман кылдыр хуузулур чорук чакы, чайгы, күкүк үелерде чымыдылга

А. ЗАЙЦЕВИЧ ФАТОСУ.

ЧАГААЛАРДАН ОДУРУГЛАР

Чөөн-Хемчи районда «Ховдигей» сөөктүгү малчылар Шынар Байыр-оолч биле Хурулдаа Сундуйева Монгуштарын чагыг чер-чуртууга манаар. Олар бо хүндерде ажыл-агыйнык малын каларын, дапкан ижне аяк сөгкүндү чорун көргүзүр турарар. Ол өр-бүле 15 урутуг. Уругуларын өлөгүн ижне-ижнеде аде-не доктамак санын салып келгенде оларын дыка хойу бо хүндерде тускай эртемерин чедип алган. Ажылдар чорурар. Монгуштарын удуг огу Александр кичи амын. Ол—республиканың Иштики

Ш А Л Ы П Ч Ы Е

Оржунмаа Алаажыковна Очур-оолду бежен хар ажа берген деп бодалар аргак. Ол ам-даа опкан-чипен келээр. Оон амыс тараң чери Барын-Хемчинде Час-Адыр бола-да, өскөн, ажыл-ишче дадыкан, хой уругуларын божаан болгаш өстүргөн чери Монгу-Тайганың Тоолайынын Теректилер о. Оржунмаанын хой уругуларын амыдыралдыг дөңсөөнү көргөн. Дунуру Чечек Красноярскийн амыдыг институтун чедиптир дооскан. Ак-Дооран хоорайда уруглар эчман, Александр Кызылдын педагогика институтун бөт-өрдөлдө-биле дооскан, СЭИИ

А. БЕГЗ.

ПКП ТК-НЫҢ ПЛЕНУМУ

ЛИССАБОН. Португалиянык Компартиянык ТК-зынын пленуму болуп, социалистик партиянык болгаш социал-демократтык төптүгү чазамын дүшөөнүн түнелинде тургустунган байдалды, ол ишкан чаа чазакты тургузарынын перспективаларын чугаалашкан. Социал-демократтык төптүгү күчүгү үлүргөн чазак кризис репликанык демократтыг бугу-чурумну чок кылырыче, монополистик бөдүктөргүн күчү-дүрүштүгүн катат тургузарыныч болгаш чаа диктатураны тургузарыныч уланган нигити стратегиянын кезин болуп турар деп, Португал Компартиянык ТК-зы санал турар. Капитализм дагын тургузарынын күш-ажылчы үстүгү эрге-ажыктарына үзүр уланган политиказы бугу национал айтырыларын, ылангыч экономиказы болгаш сай-

ДУРУМ БУЗУГААР НЕГЕЛДЕ

ЛОНДОН. Англиянык девикориде турар америк автомобиль туушукунуң «Крайслер» дээр концернин бүдүрүшкө фирмага каныдыла өгидишкын телерин чок-ла националиастар деп негелдени трал-юнионнарың Британ конгрессинин чыгыч чөвүлелини кезигүгү Ван Гилл негезе. Ол—ук бүдүрүшкө амылчыларын ажилдап артарын камгалап аларынын кара чагыс магыдалалдыр деп, ол онзалат демдеглезе.

Великобританияда «Крайслер» салбырларында 100 миллион фунт стерлингилери чөвүл кылдыр тыныскаан, ийи чартык чыл мурунда англи чазак оларын хоозуралдан камгалап алган. Ол бүдүрүшкө эелерин боттарынын элчезинде мынч Британ ортудуктарга 23 мун ажилчыларын ажил-биле хандырынын магыдаларын хүдөөнгөн. Ам Франциянык, Англиянык болгаш Испаниянык девикориде америк «Крайслер» дээр концернин салбырларын Франциянык «Пежо-Ситроен» дээр фирманын

АВТОИНСПЕКТОР

— Айтышыкынычарны билдим. Ам ынаар углай чоруптум—дей каапкыш, хоорайнык автоинспекциянык биче сержантызы Александр Зорин өөргөн чаңы-биле минутада чидирбей дапша халтаар. Александр Зорин хоорайнык автоинспекциянык биче сержантыз хундеринден-не ол хүлээнген херезинге ак сеткилдин көргүзүп, эш-өөрүнүң хүндүткел, бүзүрелин чедип алган.

ЧУРУКТА: биче сержант А. Зорин амыл үезинде.

А. ЗАЙЦЕВИЧ ФАТОСУ.

ТАЙБЫНЫҢ БОЛГАШ ЧАВЫРЛЫШКЫНЫҢ ЭРГЕ-АЖЫКТАРЫНГА ЧӨРҮШТҮР

«Тайбың болгаш найырал дугайында» дээр ийдиң керээниң дугайында япон-кыдат чугаалажышыкынын барык үш чыл иштинде сөксөөннүн соонда катат өгөөлүш, апаз ат салыры-биле дооулган. «Гегемонизмге» удуз демиселди дугайында ат-чарыг чугулуу керээни бичимедени киририче Пекинин удуруткучлары Японияны өлөздөп алтар аргалык болган. Ол чүдүдүгү утказы Совет Эвкалипте удурулган. Ол дугайы Пекинин удуруткучтары боттарынын чугааларына хей улаа айтканын турган. Ол дугайы КНН-нин устаны болгаш КЭР-нун конституциязы дөң ишкан, ийдиң документтерде база дүрүмчүткен.

Антисоветчи байдалы тодаргай-ла кестүрү турар болган некиичи гегемонизмниң чүгө чыбы-иниб эрге-ажыктарынын камгаланы ол чүдүгү керээге айтырыны амылдыг чорун аяк билишкан, дыка хей япон политикти ажылда-

ДИПТЕРДЕН ДОПЧУ МЕДЕЭЛЕР

ПАРИЖ. Францияда

ажыл чоктарыны саны улаа өзүп, ам бир миллион 241 мун 100 кижи четкен, оларга чүгө прольда бөзүн 55 мун кижи нечешкен. Чуртта амыл чок үш кижи ийи бирөө-ле 25 хардан вузу намылгылар болуп турар. Амыл чоктарыны 52,4 хуузу херезинер.

САНАЛ-ОНАЛЫН

Күш-ажылды бугу-ниги конфедерациянык сан-медерлерин бугаар алдырга, ам Францияда амыл чоктар ийи-биле 1,4 миллион кижи кылдыр санатканын турар.

МАПУТУ. (СЭТА). АКШ-тын Африкада

политиказы диктин депшалагич күштеринге сөүгүшүн таварыштырыныч уланган. Вашингтонун хоралакчы амылчы, ылангыч Ангола Улаус Республикасы «Гранма» солунунун айтырыларына харылаан тура метеглезе.

Африкада совет-куба колгараашкын

«Африкада совет-куба колгараашкын» дээр нугу-дүлөөшкенини барыны чүкте негерткенни Лолу ду Насименту шынгызы-биле буруу шапкан.

ДЕҢ ЭРГЕ ДЭЭШ ДЕМИСЕЛ

Херезинерини кызып-кызагадар чөрунтарга удуз хей-нигитини удурланышыкыны Каттышкан Штаттарда сонсалайн турар. Америк корпорациялар ижи-буру чылдагааннарга сылдагалар алгаш, херезинерини амылга хүлээп албайн турар. Оларнын аразында амыл чоктар чуртта ортумак денкеден бугун чартын катат хей. Оларнын амыр шанымы эр улустуг амыр шаныкынын 57 хуузу бооп турар.

ЧУРУКТА: Вашингтон штатта Сизле хоорайда америк херезинериниң эргелерин нагаланан массалык чыскаал.

АП—СЭТА-НЫҢ ФАТОСУ.

МЕДИЦИНА

Мехико. Аш-чөм

продуктуларыны өртөө, чыжар, ижи-буру консерваларга өртөргөн Мексикада база дагын аартаканын дугайы чарлаан. Хамыктын мурунда чөрун азым кезектеринге сөүгүшүн таварыштырган ол кечтер чуртта удуруланышыкынын удуз чалгыны хайныктырган. Чамдык политикти болгаш профивиле организациалары аш-чөм уаестурин националиастар дугайында негелдени база дагын үдүргөн.

Бейрут. Иранда

парлаага ажилдагычтарыны амыл сөксөөннүн үш недела уламчылап турар. Аун бүрү үер дыка хей солунарыны, журналидарын репликаларын халдыган, «Давар», «Ал-Гамимар» дээр солунар үч-местоар.

Ливанда байдалга хамаарыштыр

Бейрут. (СЭТА). Баш хүн үргүчүлөөн күжөнүшкенин аткылажышыкынын соонда эркен хонукта ливан намысалада байдал биче өөжүргөан. Хоорайнык чөөн таламында байдал өлөөн чөгүчөөн хире, мичалжөк дүн үезинде мында-мында аткылажышыкынар ол ийичар база дыналым турар.

ВИА АГЕНТИЛЕДИҢ ДЫҢНАДЫ

Ханов (СЭТА). Вьетнамга дайымы үезинде эс чок четкен кижиерины дилер-тывар таламы-биле амыл чорудуу турар Вьетнамдык албан чөрунч төлөөктөк АКШ-тың күрүк департаментинге чагаа чөрунч, америк туруткан шериглери Вьетнамда ам-даа тудуу турар дөрүнүн дугайында Каттышкан Штаттарда тараткан меданы буруу шапкан ВИА агенттед дыңаткан.

АП—СЭТА-НЫҢ ФАТОСУ.

Чай бойгош

уруглар

АЖЫКТЫГ, СОЛУН ЭРТКЕН

Чадананың С. Тока аттыг пионер лагеринде чыгуу хөй уруглар дыйтанып турар. Бо чыгыш үш сеовода аңа 210 өрөөнүн дыйтанмагына ажыктыг, солун кылдар эртирип турар. Уруглар дыйтанымдында аңда, аяктык аңа-хөкөртөрүн баа кылып турарлар. Иям-бүрү өскүрүлүшүлөр, похоттар, похоттертер, малчыларга дуа деп чыгуу чоң дөр.

Кызыл чөкөчөр арасында бора көкө-буга огуур тараш кыргыз номчукучулору көрүп отур мен. Оң автору Бече-оол Довдунд.

КУШ-АЖЫЛДЫ МАКТАП...

«Куу куштар эди ушак Кужур үгөн шымааларым Хургалар аман турда, Хуулгазын Ларисаны»

«Жериндеп, саздыма» дөр шүдүктөр болган «Эбелек дугайында тоожу» хамаары.

«Октябрьдын чыдамы» дөр шүдүктө, «Октябрьдын оттуу чыдамы» 3, 4, орус колуну сунгай холу» деп бикшип шүдүктүлөрүн» шаала-ла аягылап каанал өскөртө со-нуургады арай кошпайлар турар. Ол-ла шүдүктө «Күжү күштүгү» деп ийн өскөрт уагы-да чутуга өскө каттыккан.

Ном болгаш номчукчу

Чам-ла малдар денкалешкен Чамтын баткан Хоолузу Сазманынчтен ажыдаарда, Сазманынч-ла Ларисаны»

«Ишес чырык» дөр шүдүктү Шокор-Ойкак фермазынч саамызынча тураскааткан:

«Күөз биле соруун каткаш, Хүлөдөгөн адыр уругт. Күжү биле билина каткаш, Күсөдип шыдар уругт. Көкөз үгөр чырык шолоан Көкөз турган өкө-лө боор. Көкөз холдуң кылгай ижк. Хөрдөлөп артып-ла каар. «Тураскааттың кижик» дөр шүдүктү»

«Сарыг бүрү» деп шүдүктө муңгак хөөлүп кыргыны миды-ла чутуга өскө боор. Чоң, «Хавк басын катса-да, катан үгөр дарын өкө» дөжөр ийн. Дүшкөн бурүгү аякы чот

Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт

ТУДУГЖУЛАР СПАРТАКИАДАЗЫ

Туудугжуну хүндөгө тураскааткан аңы-бүрү спортчу маргалдалары «Тыва туудуг» терең чыл бүрдө орманда-тап эртирип келген. Эрткен дыйтаным хүнерде туудугжуну элдегетип саартакна-дамы Кызылдын Гастедло аттыг парызына болуп эрткен. Оң программазында спорттун оң ажыг хөвирлерин кыргын.

АГРОНОМ - ШУУЛГЕН

«БРИГАНТИНА» - ЧЕМПИОННАН

Күш-куялтуржуну хүнүгө тураскааткан 32 мөгөнч хүрөк эркен дыйтаным хүнерде Кызылдын «Хүрөт» стадионуна болган. Аңа республика маргалдаларына чалгыс улаа өскө шүгүн, үгүтүрскенин чөраан шы-рак мөгөтөр самбо хүрөкө ССРЭ-нин спорт мастери Иван Хураган, хөстүгү хүрөкө мастере кыялдаттар Владимир Бече-оол, Александр Монгуш олардын аңда өвүр оңор таланттыг мөгөтөр Владимир Салчак, Маадыр Бече-оол дөң оон-лаа өскөтөр күжүк менен, хүрөккө-нер.

Афганистаннын чурттакчыларынга дуза

ССРЭ-нин Кызыл Крест болган Кызыл Чарык-ай шыр-талыктыг Эвелекчигн хүсөкчү комитет Афганистан Демократтыг Республикасынын үгөтө таарышпал чурттакчыларынга дөң эртенге дуза чөдөрүн интиририле. Бо чурт-тун аңа-бүрү районнарда бойду аңа-аңагыны түпкө-анде сугарышта туудугтар, оруктар, кыялдар харыла-ам, тарыкта шоодер үрөтөп, муң-муң кыялдар чурттакчы-чөр чөк артык.

Совет баа афган чот шаандап бөр шыраалдыг кожа-хөбөз чурттак келген. ССРЭ болууну кожамаңы берге минуталарга чалгыс өскө улаа дузаланып келген. 1971 чылда Афганистанга уагу кыялдаткыч болганда. 1972 чылда хөмтөр үрөтөлдө, 1976 чылда чурттуг чалгыс районна-рынга үрөткөшчиринг чөр шымакчигин болгонда Совет Эвелекчиг афган өнүктөрүнө баа дузалан.

СЭТА-НЫҢ СПОРТЧУ МЕДЭЭЛЕРИ

ААР АТЛЕТИКА. Олимпиада оюннарынын чемпиону Шах-ты хоорай чурттуг адырамы совет спортчу Давид Ригерт америк хоорай Лас-Вегаска ийн делегей рекордун тургус-кан. Ол чартык аар (100 килограмм чөдөр) дөңизик спортчуларын маргалдаанын штатна көдөрүнүн ийн хөвир-иниң ийгиши-биле 305 килограмм көдөрүн.

Орлар баш сугар чер тыппазын

КӨРҮП, БИЛИП ОЛУРА-ЛА...

Бо чыдамы январда үгөр «Шың» солугы Ф. И. Ондарын орлар чорукча дуар демөөсдө күштөгүлөр дуга-ында чагаанын паралаң. Оң бөр солунун арлаарында аңа хамаарыштыр материалдар паралаңында эрөөлөп болгон оң авторлары орлар чорук-биле демөөсдө кыялаар чорукта аңа дөңгө бийик боттарынын сагал-оңалын кыргын турар.

Агаар

Бөгү республикага көжүп турар буауттар, чамдык чөргөтө чык каар, дөңгө-рөп. Соңгу барыч чүк ула-пышкынын хаттыг дүргөни

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

Table with TV program schedule for August 16th, listing times and program titles.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: ИНДЕКС 667000. Кызыл, Шотиякып-Кравченко кудумчуу, бажы № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторлук 2-24-63, редакторлук оралакчыларынын 2-35-24, 2-31-75, харыс-салгыч секретариаты 2-23-35, секретариаттыг 2-23-35, партияг амылрал кыялдаткыч 2-37-13, пропаганда кыялдаткыч 2-31-75, культура кыялдаткыч 2-23-54, көдө аңа-аңа кыялдаткыч 2-21-47 үлөтөр кыялдаткыч 2-22-64, чалгыс кыялдаткыч 2-41-27, информатика база совет тургузуу кыялдаткыч 2-20-60, корректорлук 2-27-41, бухгалтерияны 2-12-43, олау келбейт баргалда 2-32-75 телефонче дөңгө.